

טכנולוגיה וביטחון לאומי לירן ענתבי

במידה מוסריות ביישומי בינה מלאכותית, וכן צפוי שחברות טכנולוגיות יבקשו להציב גבולות לממשלות העושות שימוש ביישומים דוגמת יישומי זיהוי פנים.

המשך הריחוק החברתי עקב מגפת הקורונה יגביר את הדרישה לפיתוח טכנולוגיות נוספות בתחום העבודה והשירותים מרחוק, ובמקביל גם לשירותי ענן ולהגנה מפני מתקפות סייבר. רשתות 5G ימשיכו להיפרש והשימוש בהן ייעשה סטנדרט, שכן הן יאפשרו מגוון שירותים חדשים. אולם הדומיננטיות של חברות סיניות בתחום תגביר את שליטתה של ממשלת סין במידע העובר במדינות רבות. התחרות הבין-מעצמתית בתחום הבינה המלאכותית והמחשוב הקוונטי, בעיקר בין סין לארצות הברית, עתידה להתעצם ולהשפיע גם על בעלות בריתן.

נוכח התחרות האגרסיבית בזירה הבינלאומית, ההובלה הישראלית בטכנולוגיות בינה מלאכותית עלולה להמשיך להישחק (לצד שחיקת ההובלה בתחומים נוספים, ביניהם יצוא מל"טים). לכן, על מדינת ישראל לפעול לחיזוק יכולותיה ומעמדה בתחום זה, בין היתר באמצעות מדיניות ממוקדת בתגבור תחום זה והקצאת משאבים בהתאם. לצד שיתוף פעולה בתחומים טכנולוגיים עם מדינות דמוקרטיות ובראשן ארצות הברית, הסכמי הנורמליזציה שנחתמו בין ישראל לבין מדינות במפרץ, למשל, אמורים להוות עבורה הזדמנות לייצא טכנולוגיות וליצור שיתופי פעולה חדשים, שימתנו את השחיקה ואולי אף יחזקו את מעמדה בתחום הטכנולוגי.

בפתח שנת 2021 כבר ברור כי טכנולוגיה היא גורם השפעה מרכזי בזירה הבינלאומית, בעיקר נוכח התפקיד שהיא ממלאת בהתמודדות עם מגפת הקורונה. הטכנולוגיה היא ציר מרכזי בחקר המגפה ובניסיונות לפתח חיסונים נגדה ותרופות, וכן השפיעה על היכולת להמשיך לספק שירותים אזרחיים שונים, בכללם לאפשר פעילות של מקומות עבודה חרף הריחוק החברתי הכפוי. אלא שרבים משימושים אלה התבררו בשנה החולפת כסוגיה של ביטחון לאומי, בשל השפעתם על הרציפות התפקודית של מדינות. זאת ועוד, במקביל לטיפול במגפה נרשמו התגברות של מרוץ החימוש בתחום הבינה המלאכותית, תחילת שימוש ברשתות סלולר מדור חמישי (5G) וכן ניסיונות להשפיע על ציבורים רחבים באמצעות חדשות כוזבות או הצגת מציאות אלטרנטיבית, שחלק מיצירתה והפצתה נשען על יישומי בינה מלאכותית ועל יכולת התפוצה של הרשתות החברתיות באינטרנט. יישומים אלה מאיימים בין היתר על תקינותם של תהליכי בחירות דמוקרטיות, וארגוני ביטחון בישראל וברחבי העולם מנסים להתמודד עימם.

צפוי כי במהלך 2021 תתרחב ההשקעה בבינה מלאכותית האזרחית והביטחונית. בתוך כך עתידות להתרחב הדרישות לפיתוח ולשימוש במערכות וביישומים אוטונומיים בתחומי העבודה והנהיגה למשל, אשר להם פוטנציאל כלכלי עצום. זאת נוסף על הזירה הביטחונית, שהדגש בה הוא על מערכות מודיעיניות ומערכות הנשק האוטונומיות. בה בעת צפוי כי תגבר הדרישה מצד ממשלות, חברות ואזרחים לקביעת אמות